

Incidența endoparaziților la câinii comunitari din Cluj-Napoca

A. MUREȘAN, V. COZMA, C. GHERMAN, C. MAGDAŞ, Ioana GABOR

Facultatea de Medicină Veterinară Cluj-Napoca

REZUMAT. Cercetările efectuate în perioada ianuarie-martie 2002, în direcția stabilirii endoparazitozelor la 40 de câini comunitari din orașul Cluj-Napoca (20 adulți [A] > 2 ani, 20 tineret [T] < 2 ani), au relevat următoarele: infestații cu: *Taenia echinococcus* – extensivitatea (E) = 5% [A]; *Taenia spp.* – E = 10% [T] – 15% [A]; *Dipilidium caninum* – E = 20% [T] – 35% [A]; *Toxocara canis/Toxascaris leonina* – E = 70% [T] – 50% [A]; *Ancilstoma caninum/Uncinaria stenocephala* – E = 15% [T] – 85% [A]; *Trichocephalus vulpis* – E = 15% [T] – 70% [A]; *Crenosoma vulpis* – E = 5% [A]; *Capillaria aerophila* – E = 5% [A]; *Capillaria plica* – E = 10% [A]; *Linguatula serrata* – E = 30% [A].

Introducere

Câinii comunitari, prin modul lor de viață și alimentație, prin lipsa unor măsuri de chimioprofilaxie, sunt susceptibili la infestații parazitare intense. Un rol important în realizarea acestor nivele crescute ale parazitariei revine poluării intense a mediului cu elemente parazitare, condiționată la rândul său de longevitatea paraziților și de rata crescută a ovoproducției (9).

Studiul faunei parazitare la această categorie de câini reprezintă un obiectiv important de cercetare pe plan național și mondial, datorită riscului major pe care aceștia îl prezintă pentru sănătatea omului prin parazitozele cu caracter zoonotic care evoluează la aceștia: echinococoza/hidatidoza, toxocaroza, ancilstomoza etc. (3, 4, 5, 6, 7).

Materiale și metode

Cercetările au fost efectuate în perioada ianuarie-mai 2002, la Disciplina de Morfopatologie și Diagnostic necropsic și Disciplina de Boli Parazitare a Facultății de Medicină Veterinară, Cluj-Napoca.

Investigații efectuate

- Examen necropsic la 40 de câini comunitari dintr-o zonă urbană: 20 adulți (peste 2 ani); 20 tineret (sub 2 ani).
- Identificarea paraziților în funcție de: localizare; caracterele morfologice.
- Calcularea extensivității endoparazitozelor, relevante necropsic.
- Stabilirea intensivității endoparazitozelor, relevante necropsic.
- Recoltarea de probe coprologice și examinarea acestora prin următoarele metode: metode ovohelmintoscopice (metoda de flotație Willis, sedimentare prin centrifugare, metoda Blagg modificată de Șuteu), metode ovohelmintoscopice cantitative (metoda McMaster), metode larvohelmintoscopice (metoda Baerman).
- Calcularea extensivității endoparazitozelor relevante coproparazitologic.
- Calcularea intensivității endoparazitozelor relevante coproparazitologic.
- Compararea rezultatelor obținute la examenul necropsic cu cele obținute la examenul coproparazitologic.

Rezultate și discuții

Cercetările efectuate în perioada ianuarie-martie 2002, în direcția stabilirii endoparazitozelor la 40 de câini comunitari (20 adulți [A] > 2 ani, 20 tineret [T] <2 ani) au relevat următoarele:

- Examenul necropsic**, cu identificarea paraziților în funcție de localizare și caracterele morfologice, a pus în evidență

prezența infestațiilor cu: *Taenia spp.* (inclusiv *E. granulosus*), *Dipylidium caninum*, *Toxocara canis*, *Ancylostoma caninum/Uncinaria stenocephala*, *Trichocephalus vulpis*, *Crenosoma vulpis*, *Capillaria aerophila*, *Capillaria plica*, *Linguatula serrata*.

Extensivitatea endoparazitozelor relevată necropsic a fost de 97,5%: 100% la tineret [T] (Tabel 1) și 95% la adulți [A] (Tabel 2).

Tabel 1
Endoparazitismul relevat necropsic la tineretul câinilor comunitari

Parazitul	Extensivitatea (E%)	Intensivitatea
<i>Taeniidae</i>	10	+
<i>Dipylidium caninum</i>	20	+
<i>Toxocara canis/ Toxascaris leonina</i>	70	+++
<i>Ancylostoma caninum/ Uncinaria stenocephala</i>	15	++
<i>Trichocephalus vulpis</i>	15	++

+ infestație slabă

++ infestație medie

+++ infestație mare

Tabel 2
Endoparazitozele relevante necropsic la câinii comunitari adulți

Parazitul	Extensivitatea (E%)	Intensivitatea
<i>Taeniidae</i>	20	++
<i>Taenia echinococcus</i>	5	++
<i>Dipylidium caninum</i>	35	+++
<i>Toxocara canis</i>	50	++
<i>Ancylostoma caninum/ Uncinaria stenocephala</i>	85	+++
<i>Trichocephalus vulpis</i>	70	++
<i>Crenosoma vulpis</i>	5	+
<i>Capillaria aerophila</i>	5	+
<i>Capillaria plica</i>	10	+
<i>Linguatula serrata</i>	30	++

- Examenul coproparazitologic** la câinii adulți a relevat prezența infestațiilor cu: *Taenia spp.*, *Dipylidium caninum*, *Toxocara canis*, *Ancylostoma caninum/Uncinaria stenocephala*, *Trichocephalus vulpis* (Tabel 3).

Pentru stabilirea unui profil endoparazitar cât mai relevant s-a efectuat examenul necropsic comparativ cu examenul coproparazitologic, metoda curent folosită pentru diagnosticul endoparazitozelor la câini (1, 2).

Examenul necropsic față de examenul coproparazitologic a arătat o parazitare mai intensă a câinilor comunitari și în plus a pus în evidență prezența unor paraziți nedepistați coproparazitologic (*Crenosoma vulpis*, *Capillaria aerophila*, *Capillaria plica* și *Linguatula serrata*). Această diferență este explicată de coprocliminăriile intermitente ale elementelor parazitare infestante și de localizările extradigestive ale unor paraziți (*Crenosoma vulpis* localizată în trahee și bronhi, *Capillaria plica*, în vezica urinară și *Linguatula serrata* în cavitățile nazale) (10).

Tabel 3
Endoparazitozele la câinii comunitari adulți relevante coproparazitologic

Elemente parazitare	Extensivitatea (E%)	Intensivitatea (OPG)
Oncosfere – <i>Taeniidae</i>	10	300
Capsule ovigere – <i>Dipylidium caninum</i>	5	100
Ouă – <i>Toxocara canis</i>	30	200
Ouă – <i>Ancylostoma caninum/Uncinaria stenocephala</i>	70	500
Ouă – <i>Trichocephalus vulpis</i>	40	200

Comparativ, examenul necropsic față de examenul coproparazitologic a relevat de două ori mai mulți câini infestați cu *Taenia spp.*, de șapte ori mai mulți câini infestați cu *Dipylidium caninum*, de 1,66 ori mai mulți câini infestați cu *Toxocara canis*, de 1,21 ori mai mulți câini infestați cu *Ancylostoma caninum/Uncinaria stenocephala* și de 1,75 ori mai mulți câini infestați cu *Trichocephalus vulpis*.

Această comparație între cele două metode de diagnostic pentru endoparazitoze arată că, deși în unele cazuri câinii sunt negativi la examenul coproparazitologic, ei sunt totuși infestați cu paraziți la care elementele infestaționale sunt eliminate intermitent.

Stabilirea infestației parazitare la câini și în mod deosebit la cei comunitari prezintă o mare importanță pentru supravegherea helmintozelor zoonotice ale acestei specii.

Câinele, care trăiește în strânsă apropiere cu omul, poate transmite numeroase boli. În prezent, bolile transmisibile de la animale la om constituie un capitol important al științelor medicale și o problemă majoră de sănătate publică. Astfel, câinele bolnav sau purtător poate transmite omului 42 de boli, din care mai mult de jumătate sunt de natură parazitară, cum sunt: echinococoza/hidatidoza, ancilostomoza, toxocaroza etc. (4).

Concluzii

Examenul necropsic efectuat la 40 de câini comunitari dintr-o zonă urbană, 20 adulți și 20 tineret, a relevat o parazitare masivă a acestora.

- Extensivitatea endoparazitozelor relevante necropsic a fost de 97,5%: 100% la tineret și 95% la adulți.
- Examenul coproparazitologic efectuat la câinii comunitari adulți a relevat prezența infestațiilor cu *Taenia spp.* – E = 10%; *Dipylidium caninum* – E = 5%; *Toxocara canis* – E = 30%; *Ancylostoma caninum/Uncinaria stenocephala* – E = 70%; *Trichocephalus vulpis* – E = 40%.
- S-a constatat prezența unor parazitoze cu risc major de contaminare umană: echinococoza/hidatidoza, toxocaroza – 50-70% și ancilostomoza – 15%-70%.

SUMMARY

Incidence of enoparasitosis in stray dogs revealed by necropsy

The studies performed between January-March, 2002, for assessment of endoparasitic profile in 40 stray dogs (20 adults [A] > 2 years, 20 young [T] < 2 years), revealed the following: infestation with *Taenia echinococcus* – extensivity (E) = 5% [A]; *Taenia spp.* – E = 10% [T] – 15% [A]; *Dipylidium caninum* – E = 20% [T] – 35% [A]; *Toxocara canis/Toxascaris leonina* – E = 70% [T] – 50% [A]; *Ancilostoma caninum/Uncinaria stenocephala* – E = 15% [T] – 85% [A]; *Trichocephalus vulpis* – E = 15% [T] – 70% [A]; *Crenosoma vulpis* – E = 5% [A]; *Capillaria aerophila* – E = 5% [A]; *Capillaria plica* – E = 10% [A]; *Linguatula serrata* – E = 30% [A].

Bibliografie

1. Baba A.I. (1996) – Diagnostic necropsic veterinar. Edit. Ceres, Bucureşti.
2. Cozma V., Negrea O., Gherman C. (1998) – Diagnosticul bolilor parazitare la animale. Edit. Genesis, Cluj-Napoca.
3. Deplazes P., Gusetti F., Wunderlin E., Buckar H., Skaggs J., Wolff K. (1995) – Endoparasite infection in stray and abandoned dogs in Southern Switzerland. Schweiz Arch Tierheilkd 137(5): 172-9.
4. Didă I.C. (1996) – Zoonoze parazitare. Edit. Ceres, Bucureşti.
5. Gemmell et al. (1985) – Population dynamics in echinococcosis and cysticercosis, biological parameters of *Echinococcus granulosus* in dogs and sheep.
6. Gherman I. (1993) – Compendiu de paraziologie clinică. Edit. ALL, Bucureşti.
7. Oliveira-Sequeira T.C., Amarante A.F., Ferrari T.B., Nunes L.C. (2002) – Prevalence of intestinal parasites in dogs from São Paulo State, Brasil. Vet. Parasitol. 103(1-2): 19-27.
8. Puccini V. (2001) – Guida alle malattie parassitarie degli animali domestici. Edagricole.
9. Şuteu I., Cozma V. (1998) – Bolile parazitare la animalele domestice. Edit. Ceres, Bucureşti.
10. Şuteu I., Vartic N., Cozma V. (1997) – Diagnosticul și tratamentul parazitozelor la animale. Edit. Ceres, Bucureşti.